

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลกระโสม
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

จัดทำโดย

นายสุรชัย เติบสูงเนิน
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองอุบลราชธานี
อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรของตำบลกระโสม ได้จัดทำขึ้นโดยการรวบรวมข้อมูล ทางด้าน กายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคม จากข้อมูลหลายแหล่ง โดยการจัดทำประชาคมและเวทีชุมชนใน ระดับหมู่บ้านและในระดับตำบล เพื่อนำข้อมูลมาคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ แยกหมวดหมู่ของปัญหา ต่างๆในพื้นที่ แล้วจัดทำโครงการรองรับเพื่อแก้ไขปัญหาตามความสำคัญที่จัดลำดับไว้ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกร มีคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นต่อไปทั้งในปัจจุบันและอนาคต

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้คงเกิดประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ และหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลกระโสม เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการเกษตรในตำบล ต่อไป ทั้งนี้ ขอขอบพระคุณทุกท่าน ทุกหน่วยงานที่ได้อนุเคราะห์ให้ข้อมูลต่าง ๆ ในการจัดทำแผนมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลกระโสม

กรกฎาคม 2567

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางแสดงจำนวนครัวเรือน / ประชากร	4
ตารางแสดงพื้นที่ตำบล	9
ตารางสรุปข้อมูลพื้นฐานตำบลกระโสบ	18
ตารางการตรวจสอบข้อมูลชุมชน	22

%%%%%%%%%

สารบัญแนที่

เรื่อง	หน้า
แผนที่ จังหวัดอุบลราชธานี	5
แผนที่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี	6
แผนที่ ตำบลกระโสบแสดงขอบเขตการปกครองและสภาพภูมิประเทศ	7

%%%%%%%%%

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑	ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑.๑	ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๑.๒	อาณาเขตติดต่อ	๓
๑.๑.๓	การแบ่งเขตการปกครอง	๗
๑.๒	ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	
๑.๒.๑	สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๑
๑.๒.๒	ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๑๔
๑.๒.๓	ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๑๗
๑.๓	สภาพภูมิอากาศ	
๑.๓.๑	ลักษณะภูมิอากาศ	๒๑
๑.๓.๒	ฤดูกาล	๒๒
๑.๓.๓	สถิติปริมาณน้ำฝน	๒๓
๑.๓.๔	อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๒๓
๑.๔	เส้นทางคมนาคม	
๑.๔.๑	ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๒๕
๑.๔.๒	ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างอำเภอ	๒๖
๑.๕	แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๑.๕.๑	แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๒๗
๑.๕.๒	อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๒๘
๑.๕.๓	พื้นที่ชลประทาน	๒๙
๑.๖	สภาพเศรษฐกิจและสังคม	
๑.๖.๑	โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๓๐
๑.๖.๒	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๓๐
๑.๖.๓	รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๓๑
๑.๖.๔	จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๓๒
๑.๖.๕	การศึกษา	๓๒
๑.๖.๖	สาธารณสุข	๓๓
๑.๖.๗	ประเพณีและวัฒนธรรม	๓๔
๑.๖.๘	องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๓๕
๑.๗	การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	
๑.๗.๑	ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลัก ๆ เช่น ภาคเกษตร อุตสาหกรรม ชุมชนเมืองที่อยู่อาศัยแยกตามเขตการปกครองย่อย	๓๗

สารบัญ (ต่อ)

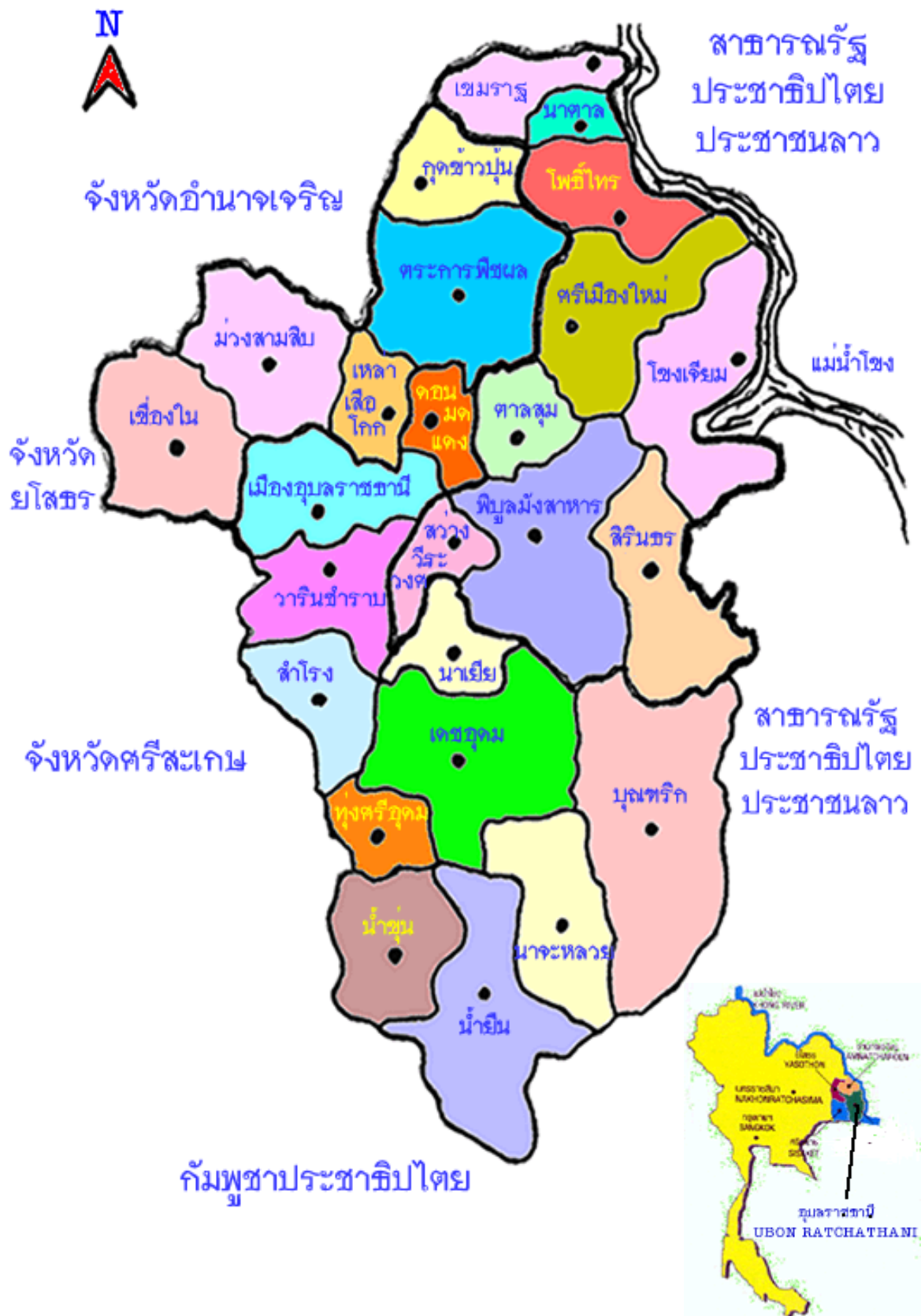
	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตร	
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	
๒.๑.๑ สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่	๔๐
๒.๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๑
๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix	
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับ	
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๔๑
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๔๒
๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๔๓
๓.๔ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๔๔
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

%%%%%%%%%

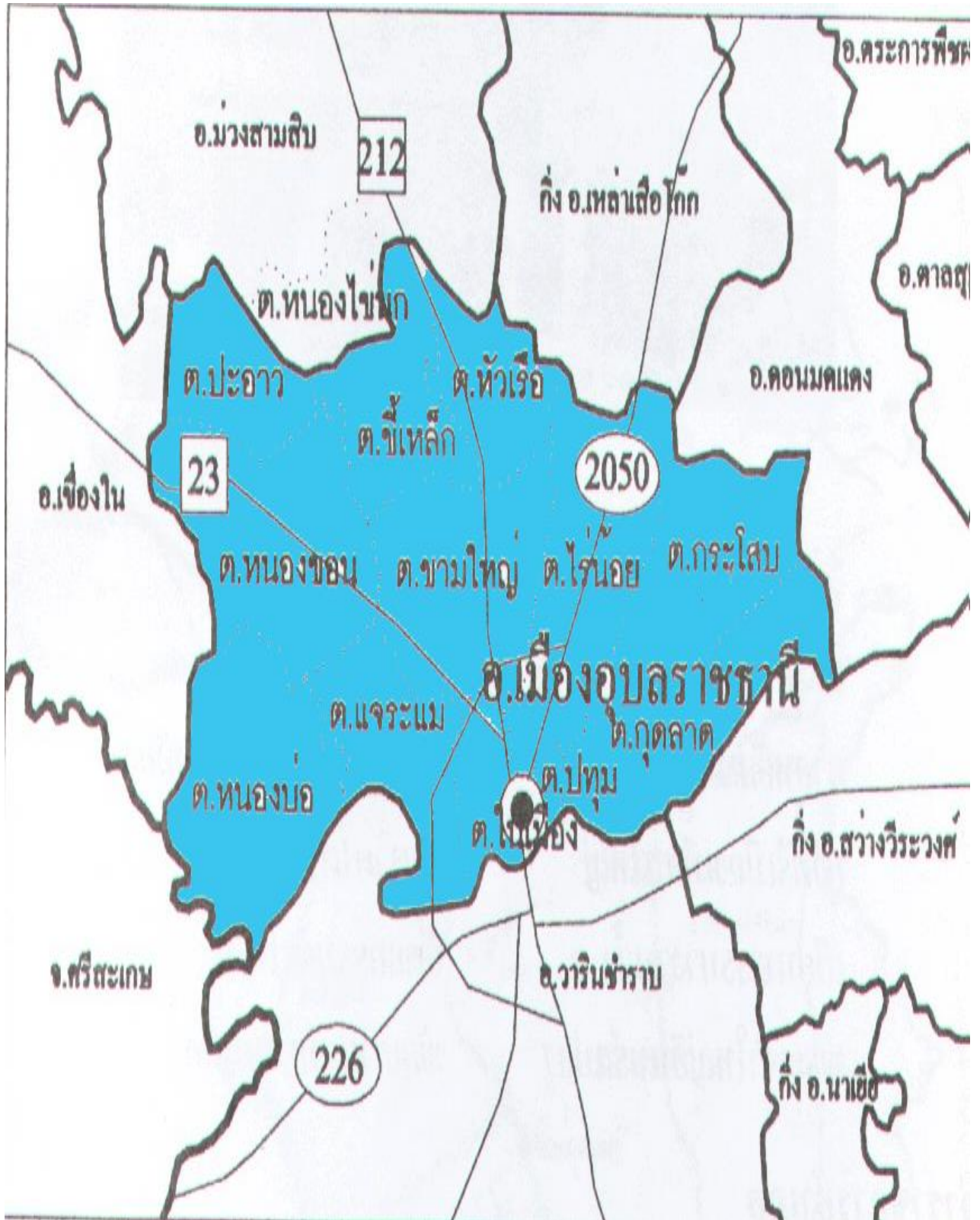
บทที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

แผนที่จังหวัดอุบลราชธานี

แผนที่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี

๑.๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ ที่ตั้ง

ตำบลกระโสบตั้งอยู่เส้นรุ้งที่ 104 ° 55'

เส้นแวงที่ 15 ° 20'

ทิศเหนือ จดตำบลคำไฮใหญ่

ทิศใต้ จดตำบลกระโสบ

ทิศตะวันออก จดตำบลดอนมดแดง, ตำบลกระโสบ

ทิศตะวันตก จดตำบลไธ้อย

ตำบลกระโสบเป็นตำบลหนึ่งใน 12 ตำบลของอำเภอเมืองอุบลราชธานี ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองอุบลราชธานี ประมาณ 12 กิโลเมตร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอ ตำบลกระโสบมีสภาพการคมนาคมโดยทั่วไปสะดวก แต่จะมีปัญหาในช่วงฤดูฝน เพราะถนนส่วนใหญ่ในตำบลกระโสบจะเป็นถนนดินอัดและถนนลูกรัง นอกจากนี้จะมีถนนคอนกรีตตามหมู่บ้าน และลาดยางเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

พื้นที่และการใช้พื้นที่

ตำบลกระโสบมีพื้นที่ทั้งตำบล 58 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 36,250 ไร่ จำแนกออกเป็นดังนี้

พื้นที่ป่าไม้และภูเขา	ประมาณ	15,950	ไร่ (ร้อยละ 44.00 ของพื้นที่ทั้งหมด)
พื้นที่การเกษตร	ประมาณ	12,255	ไร่ (ร้อยละ 33.80 ของพื้นที่ทั้งหมด)
พื้นที่อยู่อาศัย	ประมาณ	5,500	ไร่ (ร้อยละ 14.64 ของพื้นที่ทั้งหมด)
พื้นที่สาธารณะ	ประมาณ	1,295	ไร่ (ร้อยละ 3.60 ของพื้นที่ทั้งหมด)
พื้นที่อื่น ๆ (ห้วย,หนอง,บึง) ประมาณ		1,250	ไร่ (ร้อยละ 3.44 ของพื้นที่ทั้งหมด)

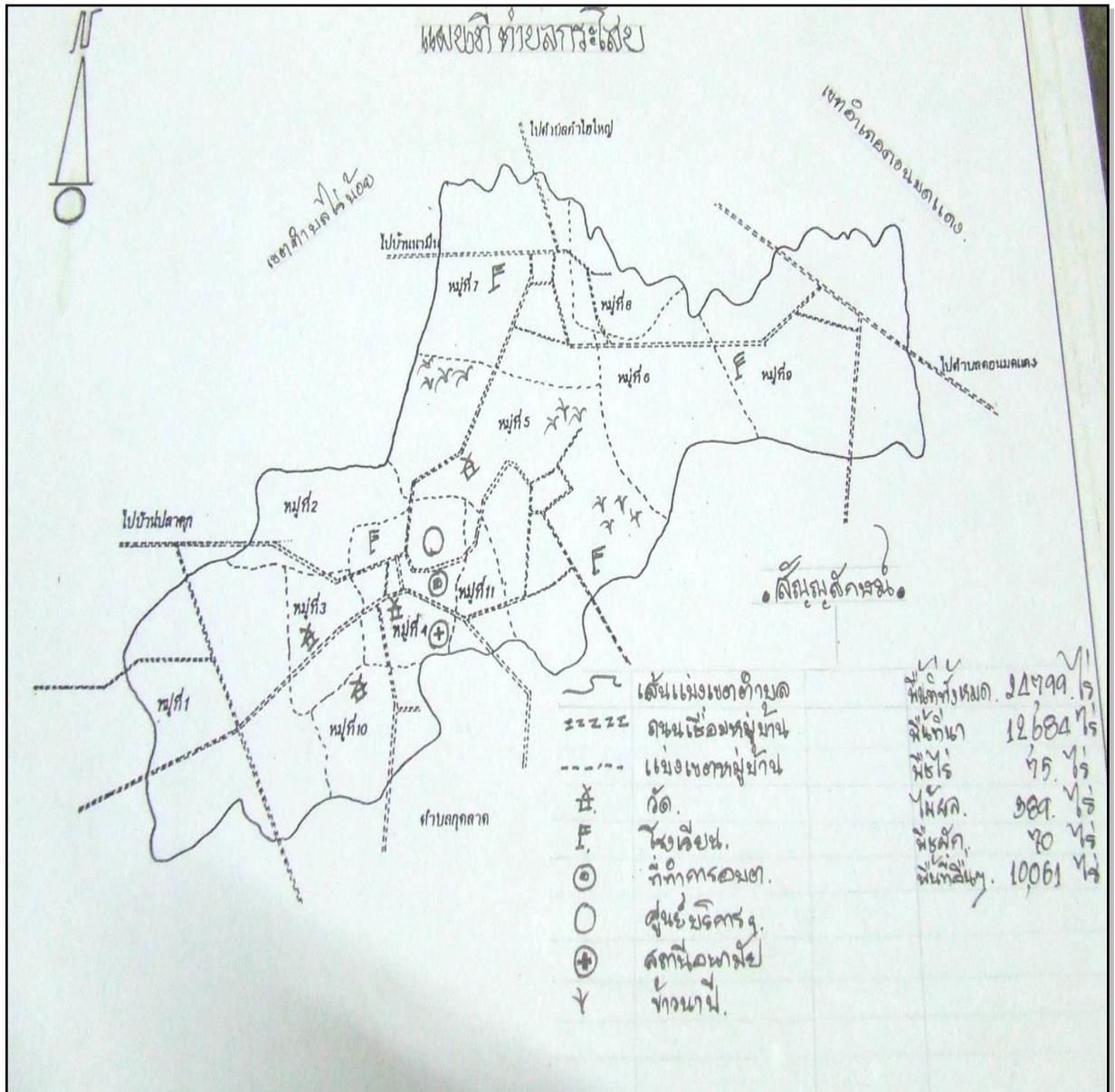
พื้นที่การเกษตร

พื้นที่ถือครองการเกษตรทั้งหมด	24,799	ไร่
- พื้นที่นา	12,684	ไร่
- พื้นที่พืชไร่	75	ไร่
- พื้นที่ไม้ผล	389	ไร่
- พื้นที่ผัก	70	ไร่
- พื้นที่อื่นๆ	10,061	ไร่

เส้นทางคมนาคม

1. เส้นทางสายบ้านปลาตูก - กระโสบ ระยะทาง 6 กม. ถนนลาดยาง
2. เส้นทางสายนาหมื่น - บ่อหวาย - กระโสบ ระยะทาง 12 กม. ถนนลาดยาง
3. เส้นทางปากน้ำ - กระโสบ ระยะทาง 2 กม. ถนนลาดยาง

แผนที่ ตำบลกระโสม

บทที่ 2

สภาพพื้นฐานทางกายภาพ ชีวภาพ สังคมและสิ่งแวดล้อม

ประวัติตำบล

ตำบลกระโสบ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นระยะทาง 12 กิโลเมตร เป็นตำบลที่มีความอุดมสมบูรณ์ในการเพาะปลูกพืช โดยเฉพาะข้าวนาปี ไม้ผลไม้ยืนต้น และพืชผัก ใช้นามหมู่ที่ 4 เป็นชื่อนามตำบลประมาณว่าได้ตั้งหมู่บ้านมา 100 ปีแล้ว โดยมีพ่อเฒ่าชื่อ “กระโสบ” อพยพมาจากอำเภวารินชำราบ มาตั้งบ้านเรือนอยู่หมู่ที่ 4 ปัจจุบันนี้ ที่ตั้งนี้อยู่ใกล้หนองน้ำใหญ่แห่งหนึ่ง เรียกหนองน้ำนี้ว่ากระโสบ เรียกชื่อบ้านนี้ว่า “บ้านกระโสบ” เมื่อเวลาล่วงเลยมาช้านานคำว่าบ้านกระโสบจึงเหลือเรียกเพียง “บ้านกระโสบ” ต่อมานานปีจึงเปลี่ยนไปเป็น “บ้านกระโสบ” จนถึงทุกวันนี้

ปัจจุบัน มี 11 หมู่บ้าน มีลักษณะชุมชนและวิถีชีวิตเป็น กลุ่มชุมชนปฏิบัติตามประเพณีนิยม มีจำนวนประชากร 5,291 คน และ มี 1,062 หลังคาเรือน โดยมี นายประมูล ประสาทศรี เป็นกำนัน

๑.๑.๒ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ 1. แสดงจำนวนครัวเรือน / ประชากร

ตำบลกระโสบ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

หมู่ที่	บ้าน	จำนวนครัวเรือน		ประชากร		
		ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ชาย	หญิง	รวม
1	หมากมี	171	125	326	386	712
2	นาจั่ว	66	48	145	210	355
3	ดอน	25	18	122	111	233
4	กระโสบ	203	148	447	415	862
5	เค็ง	115	87	328	258	586
6	ดินดำ	82	66	268	269	537
7	บ่อหวาย	115	99	257	278	535
8	โนน	66	52	200	193	393
9	นาใต้	64	57	211	226	398
10	หนองทาม	50	37	81	70	151
11	ทุ่งแสนสุข	95	62	208	244	452
รวม		1,062	799	2,613	2,678	5,291

ตารางที่ 2. แสดงจำนวนครัวเรือน/ประชากร

จำนวนครัวเรือน / ประชากร	พ.ศ. 2565
	จำนวน
ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	1,062
ครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)	799
ครัวเรือนรับจ้าง / ค้าขาย (ครัวเรือน)	132
ประชากรทั้งหมด (คน)	5,291
ชาย (คน)	2,613
หญิง (คน)	2,678
สมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย	5
อัตราส่วน ชาย : หญิง	097 : 1
สัดส่วนครัวเรือนเกษตรกรมากกว่าครัวเรือนรับจ้าง/ ค้าขาย	6 : 1

ตารางที่ 3 แสดงพื้นที่ตำบล

พื้นที่ตำบล	พ.ศ. 2565
	จำนวน
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	36,250
พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	16,980
พื้นที่อื่น ๆ (ที่อยู่อาศัย ถนน ห้วยหนอง คลอง บึง) (ไร่)	19,270

ตารางที่ 4 แสดงพื้นที่การเกษตร

พื้นที่ทำการเกษตร	พ.ศ. 2565
	จำนวน
พื้นที่ทำการเกษตร	16,980
- ทำนา (ไร่)	12,684
- ทำสวนปลูกไม้ผล – ไม้ยืนต้น (ไร่)	4,090
- สวนปลูกผัก (ไร่)	260
พื้นที่ถือครองโดยเฉลี่ยของเกษตรกรในหมู่บ้าน	34
มากที่สุด และน้อยที่สุด (ไร่)	3

สภาพดิน

พื้นที่ส่วนใหญ่ มีชุดดิน ดังนี้

ชุดดินที่ 1 ชุดดินอุบล

ลักษณะดินคือ เป็นดินเป็นดินทรายปนดินร่วน หรือดินทรายใช้ทำนาแต่ผลผลิตต่ำ ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกพืช มีกระจายทั่วไปทุกหมู่บ้านมีประมาณ 40 % ของพื้นที่เป็นดินที่มีการระบายน้ำได้ดี มีสีเทาหรือน้ำตาลปนเทา

ชุดดินที่ 2 ชุดดินโคราช

ลักษณะดินคือ เป็นชุดดิน ที่มีการระบายน้ำได้ดีปานกลาง ดินปนทราย เป็นดินร่วนที่มีสีน้ำตาลเทา มีความเป็นกรดปานกลางถึงกรดจัดปนดินร่วนปนทราย หรือดินเหนียว มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีการตอบสนองต่อปุ๋ยเคมี และปุ๋ยคอกดี จะได้ผลดีในปีแรก ๆ แล้วผลผลิตจะลดลง

ชุดดินที่ 3 ชุดดินร้อยเอ็ด

ลักษณะดินคือ เป็นดินที่ระบายน้ำดี และเหมาะสำหรับการทำนาดินปนสีน้ำตาลปนเทา ดินร่วนสีเทาปนชมพู มีความเป็นกรดแก่ ในเขตชลประทาน สามารถปลูกพืชล้มลุกได้ดี เช่น ถั่วเหลือง พืชผัก มีประมาณ 25% ของพื้นที่

ชุดดินที่ 4

ลักษณะดินคือ เป็นดินที่มีการระบายน้ำเร็ว หน้าดินเป็นดินน้ำตาลเข้ม เนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสภาพเป็นกรดปานกลาง ถึงกรดจัด มีความอุดมสมบูรณ์สูง เหมาะสำหรับการทำนา ปลูกพืชผัก พืชไร่ หลังเก็บเกี่ยวข้าวได้ดี มีประมาณ 5% ของพื้นที่

ลักษณะภูมิประเทศ

ความสูงเหนือระดับน้ำทะเล ประมาณ 68 เมตร (227 ฟุต) ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะ
ดังนี้คือพื้นที่เป็นพื้นที่ราบถึงลูกคลื่นลอนตื้น

สภาพดินฟ้าอากาศ

สถิติปริมาณฝน ณ สถานีอุตุนิยมวิทยา จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ.255-2563

STATISTICS OF RAINFALL AT METEOROLOGY STATION, UBON RATCHATHANI PROVINCE:

รายการ	2558	2559	2560	2561	2562	2563	Item
ฝนรวม (มิลลิเมตร)	1,976.2	1,551.5	1,956.8	1,614.8	1,797.0	1,880.9	Total rain (millimeter)
จำนวนวันฝน ตก (วัน)	114	100	126	118	120	103	Number of rainy days (day)
ฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)	130.9	139.9	92.1	122.4	172.6	160.5	Daily maximum (millimeter)

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

Meteorological Department, Ministry of Information and Communication

Source: Technology

สำนักงานสถิติแห่งชาติสำนักสถิติ

รวบรวมโดย: พยากรณ์

Compiled Statistical Forecasting Bureau, National

by: Statistical Office

แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำสำคัญที่ใช้เพื่อการเกษตร และน้ำกินน้ำใช้ของตำบล คือ

บ่อบาดาล

จำนวน 90 บ่อ ขนาด 4 นิ้ว พื้นที่รับน้ำประมาณ 270 ไร่

บ่อดอกเพื่อการเกษตร

จำนวน 475 บ่อ ใช้ในพื้นที่การเกษตร ประมาณ 315 ไร่

ประปาหมู่บ้าน

จำนวน 14 แห่ง ขนาดความจุ 10,000 ลิตร จำนวนผู้ใช้ 1,020 ครั้วเรือน

ฝายกั้นน้ำที่สำคัญ

ชื่อ ฝายห้วยวังโฮ ขนาดความยาว 30 เมตร กั้นน้ำได้ 3,000 ม³ อยู่หมู่ที่ 7 บ้านบ่อหวาย

ชื่อ ฝายนาคใต้ ขนาดความยาว 30 เมตร กั้นน้ำได้ 3,000 ม³ อยู่หมู่ที่ 9 บ้านนาใต้

ภัยธรรมชาติ

ตำบล กระโสบ มีปัญหาด้านภัยธรรมชาติที่สำคัญและเกิดขึ้นประจำปี คือ

ภัยแล้ง

ห้วงระยะเวลาที่เกิด คือ เดือน เมษายน – มิถุนายน ทำให้เกิดปัญหาด้านการเกษตร ประมาณ 5,600 ไร่ บริเวณหมู่ที่ 1-11 ของตำบล

ด้านชีวภาพ

ประชากร

มีจำนวนประชากรรวม 5,291 คน แยกเป็น

ชาย 2,613 คน หญิง 2,678 คน

มีครัวเรือนจำนวน 1,062 ครัวเรือน แยกเป็น

เกษตรกร 799 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 75.33 ของครัวเรือนทั้งหมด

ค้าขาย 76 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 7.15 ของครัวเรือนทั้งหมด

รับราชการ 87 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 8.19 ของครัวเรือนทั้งหมด

รับจ้าง 56 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.27 ของครัวเรือนทั้งหมด

สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ

1. ข้าว

1.1 ข้าวเจ้านาปี	พันธุ์ที่นิยมปลูก	ขาวดอกมะลิ 105	ร้อยละ	75
1.2 ข้าวเหนียนาปี	พันธุ์ที่นิยมปลูก	กข 6	ร้อยละ	24
1.3 ข้าวอื่น ๆ	พันธุ์ที่นิยมปลูก	กข 15	ร้อยละ	1

2. พืชผัก

2.1 พริก	พันธุ์ที่นิยมปลูก	พริกหัวเรือ, จินดา
2.2 ข้าวโพด	ฝักสด ข้าวโพดข้าวเหนียว	พันธุ์ที่นิยมปลูก ข้าวโพดหวาน
2.3 ถั่วฝักยาว	พันธุ์ที่นิยมปลูก	ถั่วฝักยาวตราศรแดง

3. ไม้ผล

3.1 มะม่วง	พันธุ์ที่นิยมปลูก	เขียวเสวย , น้ำดอกไม้
3.2 มะนาว	พันธุ์ที่นิยมปลูก	มะนาวแป้น

สภาพการเพาะปลูกพืชโดยทั่วไป

1. การเพาะปลูกพืชในฤดูฝน การปลูกข้าวนาปีโดยอาศัยน้ำฝนจำนวน 12,684 ไร่
2. การปลูกพืชฤดูแล้ง เนื่องจากตำบลกระโสมไม่อยู่ในเขตชลประทาน เกษตรกรส่วนมากจะปลูกพืชสวนครัว เช่น หอม กระเทียม พริก มะเขือ ถั่วฝักยาว ฯลฯ เนื้อที่ประมาณ 206 ไร่

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตร

สถานการณ์ข้าว

ตำบลกระโสมส่วนใหญ่ปลูกข้าวนาดำ จะปลูกข้าวเจ้า 75 % ข้าวเหนียว 25 %

- ระยะปักดำ โดยเฉลี่ย 25x25 ซม.
- การใส่ปุ๋ยเกษตรกรส่วนมากใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิต โดยใช้ปุ๋ยเกรด 16 – 16 – 8, 18 – 16 – 16, 15-15-15 , และมีการใส่ปุ๋ยยูเรีย 46 – 0 – 0 และแอมโมเนีย ซัลเฟต 21 – 0 – 0 , อัตราใส่ขึ้นอยู่กับฐานะของเกษตรกรและจะใส่ประมาณ 10 – 15 กิโลกรัม / ไร่
- การป้องกันกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรจะช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดศัตรูพืชระบาด ศัตรูที่พบคือโรคไหม้ , เพลี้ยไฟ , หนอนกอ, หนอนกอ , หนอนกระทุ้งกล้า , ดั๋งกู่หลาบ แต่ถ้าเกษตรกรรายได้มีศัตรูพืชระบาดมาก จะมาขอคำแนะนำจากทางราชการและรับการสนับสนุนต่อไป
- ยาเคมี เกษตรกรนิยมใช้ยาป้องกันกำจัดเชื้อราฟูราดา และสารเคมีกำจัดปูนาตลอดจนยาปราบศัตรูพืช
- การเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่จะเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคมของทุกปี
- ผลผลิตที่ได้เฉลี่ย 400 กก. / ไร่

สถานการณ์ด้านการตลาด

ตำบลกระโสมเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกข้าวเจ้าเพื่อการจำหน่ายส่วนข้าวเหนียวจะเก็บไว้บริโภค ตลาดจำหน่ายข้าวคืออำเภอเมืองอุบล และมีพ่อค้าต่างถิ่นมารับซื้อข้าวตามหมู่บ้าน

สถานการณ์การปลูกพริก ตำบลกระโสมมีพื้นที่การปลูกพริกจำนวน 133 ไร่ พันธุ์ที่ปลูก พริกหัวเรือ พริกจินดา ฤดูการปลูก ระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม

- การป้องกันกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้ยาเคมีในการป้องกันกำจัด ศัตรูพริก โรคโคนเน่า ไร ใบหงิก และโรคกุ้งแห้ง
- ปุ๋ยที่ใช้ ปุ๋ยอินทรีย์ (มูลไก่) ปุ๋ยเคมีสูตร 15 – 15- 15
- การเก็บเกี่ยว เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวพริกสดจำหน่าย ถ้าช่วงไหนพริกราคาต่ำจึงเก็บไว้ตากทำพริกแห้ง
- ผลผลิตเฉลี่ย 2,000 กก. / ไร่
- ตลาดจำหน่าย มีพ่อค้ารับซื้อที่หมู่บ้าน

การผลิตด้านสัตว์

เลี้ยงโค	จำนวน 778 ตัว	จำนวน 204	คร้วเรือน
กระบือ	จำนวน 510	ตัว จำนวน 184	คร้วเรือน
สุกร	จำนวน 247 ตัว	จำนวน 24	คร้วเรือน
เป็ด , ไก่	จำนวน 4,022 ตัว	จำนวน 3,087	คร้วเรือน

การผลิตด้านการประมง

มีการเลี้ยงปลาไว้ในบ่อจำนวน บ่อ เป็นปลากินพืชโดยให้อาหารเสริมบ้างเป็นครั้งคราว และมีการเลี้ยงปลาในนาข้าวกันถึง 60 %

ปัจจัยการผลิตด้านปุ๋ยเคมี

เกษตรกรมีการใช้สารเคมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี ทำให้ต้นทุนการผลิตพืชสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเกษตรกรอาจมองไม่เห็นถึงผลต่างของต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนว่าคุ้มหรือไม่ ในอนาคตต่อไปเกษตรกรควรจะหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้มากขึ้น และลดการใช้ปุ๋ยเคมีให้น้อยลง เพื่อลดต้นทุนการผลิต จะช่วยให้มีผลตอบแทนเพิ่มขึ้นต่อไปในอนาคต

การใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกรตำบลกระโสมรู้จักการใช้เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ในการผลิตพืช ทำให้มีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น โดยได้รับเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่จากเจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสื่อมวลชนต่าง ๆ และประสบการณ์ในการปฏิบัติของตัวเอง และมีเกษตรกรบางส่วน พยายามหาวิธีการลดต้นทุนการผลิตให้น้อยลง โดยการลดการใช้สารเคมีหันมาใช้สารสกัดจากธรรมชาติ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี หันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทน

สภาพปัญหาการผลิต

ปัญหาในการผลิตพืชในตำบลกระโสม มีดังนี้

- ขาดแรงงานในครัวเรือน
- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์จากการใช้สารเคมีมากทำให้โรคแมลงศัตรูพืชดื้อยา
- ปลุกพืชชนิดเดียวเป็นเวลานาน ทำให้เป็นแหล่งสะสมโรคแมลง
- ขาดการวางแผนที่ดีและไม่ศึกษาตลาดก่อนปลูก

ด้านเศรษฐกิจ

รายได้บุคคล

รายได้เฉลี่ย	68,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
รายได้จากภาคเกษตรกรรม	46,000	บาท/ครัวเรือน/ปี
รายได้นอกภาคเกษตรกรรม	22,000	บาท/ครัวเรือน/ปี

อาชีพ

ครัวเรือนทั้งหมด	1,062	ครัวเรือน
เกษตรกร	จำนวน 799	ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 75.33 ของครัวเรือนทั้งสิ้น
ค้าขาย	จำนวน 76	ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 7.15 ของครัวเรือนทั้งสิ้น
รับจ้าง	จำนวน 56	ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.27 ของครัวเรือนทั้งสิ้น
รับราชการ	จำนวน 87	ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 8.19 ของครัวเรือนทั้งสิ้น

ฐานะทางเศรษฐกิจของประชากร

จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,062 ครัวเรือน

ระดับครัวเรือน ประชากร	จำนวนครัวเรือน ที่จำแนกได้ครัวเรือน	อาชีพ	ประมาณรายได้ บาท/ครอบครัว/ปี
ระดับดี	163	รับราชการ , ค้าขาย	120,000
ระดับปานกลาง	619	การเกษตร , ไร่นา สวนผสม	60,000
ระดับยากจน	280	การเกษตร / รับจ้าง	40,000

ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด 1,283 ครัวเรือน

ระดับครัวเรือน เกษตรกร	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	รายได้เฉลี่ย บาท/ครัวเรือน/ปี	คิดเป็นร้อยละของ ครัวเรือนเกษตรกร
BF รายใหญ่	163	100,000	20
MF ปานกลาง	356	50,000	44.5
SF รายย่อย	280	20,000	35

การตลาด

ผลผลิตทางการเกษตร เกษตรกรจะนำไปจำหน่ายในแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. นำไปขายเองในตลาดตัวเมือง (ข้าวและพืชผัก)	ร้อยละ	21	ของครัวเรือน
2. ขายให้พ่อค้าคนกลางในท้องถิ่น	ร้อยละ	76	ของครัวเรือน
3. ส่งขายตรงที่ตลาดกรุงเทพ	ร้อยละ	3	ของครัวเรือน
4. แหล่งรับซื้อผลผลิตในพื้นที่หมู่บ้าน	มีจำนวน	-	แห่ง/โรงงาน

แหล่งเงินทุน

1. ใช้ทุนของตนเอง	ร้อยละ	-	ของครัวเรือนเกษตรกร
2. กู้ ธ.ก.ส.	ร้อยละ	65	ของครัวเรือนเกษตรกร
3. กู้ สหกรณ์	ร้อยละ	5	ของครัวเรือนเกษตรกร
4. กู้ธนาคารอื่น	ร้อยละ	3	ของครัวเรือนเกษตรกร
5. กู้เอกชน หรือพ่อค้า	ร้อยละ	2	ของครัวเรือนเกษตรกร

กองทุน

1. กองทุนหมู่บ้าน 11 หมู่	1,100,000	บาท
2. กองทุนศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน	105,409	บาท

เครื่องมือทุนแรง

1. รถแทรกเตอร์นั่งขับ	-	คัน
2. ควายเหล็ก	53	คัน
3. เครื่องนวด	3	เครื่อง
4. เครื่องหยอดเมล็ด	-	เครื่อง
5. เครื่องสูบน้ำ	112	เครื่อง

ภาวะหนี้สิน

เกษตรกรในตำบลชีเหล็ก ประสบภาวะหนี้สินดังต่อไปนี้

ลูกค้า ธกส.	จำนวน	65	%	ของครัวเรือนทั้งหมด
สมาชิก สหกรณ์	จำนวน	5	%	ของครัวเรือนทั้งหมด
กู้ ธนาคารอื่น ๆ	จำนวน	3	%	ของครัวเรือนทั้งหมด

แรงงาน

- แรงงานในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4 คน/ครัวเรือน
 - ค่าจ้างแรงงาน วันละ 120 บาท/วัน/คน โดยมีการจ้าง แรงงานระหว่าง
 ครั้งเป็นร้อยละ 20 และแรงงานนอกหมู่บ้าน,ตำบล ร้อยละ 30

1. ต้นทุน/รายได้ในการผลิต

◆ ต้นทุน/รายได้การผลิตข้าว

ตารางแสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปี นาปรัง พริก และรายได้เฉลี่ย

ลำดับที่	รายการลงทุน (ไร่)	ปี 2563	
		นาปี (บาท)	พริก (บาท)
1	ค่าวัสดุการผลิต		
	- ค่าพันธุ์	288	20
	- ค่าปุ๋ย	800	1,950
	- ค่าน้ำยาเคมี	0	1,500
2	ค่าจ้างแรงงาน		
	- ค่าไถเตรียมดิน	500	200
	- ค่าปลูกปักดำ	600	100
	- ค่ายาเคมี	-	600
	- ค่าเก็บเกี่ยว	650	9,000
	- ค่านวด	0	300
	- ค่าดูแลรักษา	300	1,200
	- อื่น ๆ	300	-
	รวม	3,438	14,870
3	ผลตอบแทน		
	- ผลผลิตจำนวน (กก./ไร่)	400	2,500
	- ราคาเฉลี่ย (บาท / กก.)	14	12
	- รายได้เฉลี่ย (บาท / ไร่)	5,600	30,000
	- กำไรสุทธิ (บาท / ไร่)	2,262	15,130

ด้านสังคม

องค์ประกอบประชากร

ประชากรของหมู่บ้านเป็น คนพื้นเมือง.....-.....

มีจำนวนประชากร 5,291 คน จำแนกตามอายุได้ดังนี้

อายุ 1 – 15 ปี	จำนวนร้อยละ	21	ของประชากร (เด็ก)
อายุ 16 – 25 ปี	จำนวนร้อยละ	25	ของประชากร (เยาวชน)
อายุ 26 – 59 ปี	จำนวนร้อยละ	42	ของประชากร (ผู้ใหญ่)
อายุ 60 ขึ้นไป	จำนวนร้อยละ	12	ของประชากร (คนชรา)

ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยเยาวชน - ผู้ใหญ่ อายุตั้งแต่ 16 - 59 ปี

ลักษณะการตั้งบ้านเรือน (สังคมชุมชน)

ตั้งบ้านเรือนเป็นกลุ่มเป็นกระจุกอยู่ตามบ้าน หมู่บ้านต่าง ๆ รวมกัน เป็นกลุ่มใหญ่ เป็นส่วนมาก (รวมกันเป็นชุมชนใหญ่ หรือ กระจายเป็นหย่อม)

การนับถือศาสนา

ศาสนาพุทธ	ร้อยละ	100	ของประชากร
มีวัดทางพุทธศาสนา	จำนวน	9	แห่ง
มีวัดศาสนาอื่น	จำนวน	-	แห่ง

การศึกษา

ประชากรมีระดับการศึกษา ดังนี้

ระดับประถมศึกษา	จำนวนร้อยละ	72	ของประชากร (ป.1 - ป.6)
ระดับมัธยมศึกษา	จำนวนร้อยละ	16	ของประชากร (ม.1 - ม.6)
ระดับอุดมศึกษา	จำนวนร้อยละ	12	ของประชากร (ป.ว.ช.ขึ้นไป)

การศึกษาประชากรส่วนใหญ่ ประมาณ 100% จบการศึกษาภาคบังคับ ป.6

และประชากรตำบลกระโสม แนวโน้มต่อไปการศึกษาจะดีขึ้น เนื่องจาก มีสถานศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ในเขตตำบล และ กศน. ขยายศูนย์การเรียนรู้ชุมชนประจำตำบลทุกตำบล ตลอดจนสถาบันการศึกษาเปิดการเรียนทางไกลและมีระบบเปิดมากขึ้น

ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อ

ในตำบลมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ คือ ตำบลกระโสมมีขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อคล้าย ๆ กับตำบลอื่น ๆ ในภาคอีสาน ซึ่งถือว่ามิบุญประเพณีประจำ 12 เดือน คือ ขึ้นปีใหม่ , วันสงกรานต์ , เข้าพรรษา , ออกพรรษา , ทอดผ้าป่า , ทอดกฐิน , บุญบั้งไฟ , บุญข้าวฉี่ , บุญมหาชาติ , บุญสารทไทย

ผู้นำชุมชน

ผู้นำชุมชนที่ประชาชนให้ความเชื่อถือ เรียงตามลำดับ คือ

1. ผู้นำทางศาสนา เจ้าอาวาสวัดทุกวัด
2. ผู้นำท้องถิ่น กำนัน , ผู้ใหญ่บ้าน , อบต.
3. ผู้นำทางการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน , อาจารย์ใหญ่ , ครูใหญ่
4. ผู้นำกลุ่มต่างๆ ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร , ประธานกลุ่มเกษตรกร

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ตำบลนี้ มีการกระทำที่ถือได้ว่าเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน คือ

1. เครื่องจักสานจากไม้ไผ่
2. การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอีสาน คือ เปาแคน , โหวด
3. การทำแชมพูสมุนไพร
4. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกล้วย
5. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะม่วง , พริกหัวเรือ

สถาบันเกษตรกรและกลุ่มกิจกรรมต่างๆ

ในหมู่บ้านมีสถาบันเกษตรกร ดังนี้

1. กลุ่มเกษตรกรนิติบุคคล มีจำนวน	1	กลุ่ม	คือ	
1.1 กลุ่มเกษตรกรทำนากระโสบ	1	กลุ่ม	สมาชิก	110 คน
2. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน	1	กลุ่ม	สมาชิก	25 คน
3. กลุ่มธรรมชาติ				
4.1 กลุ่มผู้เลี้ยงโค		สมาชิก	55	คน
4.2 ผู้ปลูกผัก (พริก)		สมาชิก	20	คน
4.3 กลุ่มแปรรูปพริกครบวงจร		สมาชิก	20	คน
4. กลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน	1	กลุ่ม	สมาชิก	30 คน

สิ่งแวดล้อม

คุณภาพน้ำ

สภาพ-คุณภาพน้ำโดยทั่วไปของหมู่บ้านมีลักษณะเป็นน้ำใต้ดิน อยู่ลึกจากผิวดินประมาณ 8 -12 เมตร น้ำมีสภาพเป็นกรดเล็กน้อย เกษตรกรนิยม นำขึ้นมาใช้โดยทำบ่อตอก มากกว่าบ่อบาดาล เพราะระดับน้ำอยู่ไม่ลึก

คุณภาพอากาศ

คุณภาพอากาศโดยทั่วไปของหมู่บ้านมีลักษณะ คุณภาพอากาศดี ปลอดภัย ไม่มีมลภาวะเป็นพิษต่าง ๆ เหมาะในการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เป็นอย่างดี.

สถานที่ท่องเที่ยว

ในพื้นที่ของหมู่บ้าน มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ หนองน้ำกระโสบ เนื้อที่ประมาณ 7 ไร่

การตรวจสอบข้อมูลชุมชน

ประเด็น	S (จุดแข็ง)	W (จุดอ่อน)	O (โอกาส)	T (อุปสรรค)
◆ กายภาพ - สภาพภูมิประเทศ - สมรรถนะของดิน - แหล่งน้ำ - พื้นที่ทำการเกษตร	- เป็นที่ราบสม่ำเสมอ - ดินร่วนปนทราย - น้ำชลประทาน - น้ำใต้ดิน - มีเอกสารสิทธิ	- ความสมบูรณ์ของดินต่ำ - น้ำไม่เพียงพอ - มีพื้นที่น้อย	- ปลูกพืชได้ทุกชนิด - ปรับปรุงบำรุงดิน - ขุดบ่อบาดาล - ขุดบ่อดอก - ขุดสระน้ำในไร่นา	- ขาดเงินทุน - ขาดเงินทุน - ขาดเงินทุน - ขาดเงินทุน - ขาดเงินทุน

ประเด็น	S (จุดแข็ง)	W (จุดอ่อน)	O (โอกาส)	T (อุปสรรค)
◆ ชีวภาพและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น - การปลูกพืช - การเลี้ยงสัตว์ - การประมง	- - เกษตรกรให้ความ สนใจดี - มีแปลงหญ้า -	- ปัจจัยการผลิตราคา แพง - ใช้สารเคมีมาก เกินไป - ผลผลิตล้นตลาด - สภาพพื้นที่สูงไม่ เหมาะสม	- ลดต้นทุนการผลิต - ลดการใช้สารเคมี - ลดพื้นที่ปลูก - ถ่ายทอดความรู้ - สร้างแปลงหญ้า เพิ่ม - ขุดสระในไร่นา	- ขาดเงินทุน - ขาดความรู้ - ไม่รู้จักกรรม ทดแทน - ขาดความรู้ - ขาดเงินทุน, ความรู้ - ขาดเงินทุน
◆ เศรษฐกิจ - การผลิต พืช, ข้าว, ไม้ผล - การตลาด - สินเชื่อ - หนี้สิน	- ผลผลิตอยู่ใน เกณฑ์ดี - - มีเพียงพอ -	- ปัจจัยการผลิตราคา แพง - ต้นทุนการผลิตสูง - ไม่แน่นอน - ใช้ไม่ตามวัตถุ ประสงค์ ไม่มีแผน การปฏิบัติ - มีหนี้สินมาก - ส่งไม่ตามสัญญา	- ลดต้นทุนการ ผลิต - รวมกลุ่มกันขาย - ทำแผนและปฏิบัติ ตามแผน - หยุดการเพิ่มหนี้ - ส่งให้ทันตาม สัญญา	- ขาดความรู้ , ขาดเงินทุน - ขาดความรู้ - ขาดความรู้ - ยังมีรายได้น้อย - ราคาผลผลิตไม่ แน่นอน
◆ สังคม - กลุ่มอาชีพ - ประชากร	- มีกลุ่มอาชีพ มาก - มีความขยัน ขันแข็ง	- กลุ่มไม่มีความเข้ม แข็ง - แรงงานไม่เพียงพอ - การใช้เทคโนโลยีไม่ เหมาะสม	- อบรมสร้าง ความเข้มแข็งให้กลุ่ม - ใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่ที่เหมาะสม	- ขาดความรู้ - ขาดเงินทุน - ขาดเงินทุน - ขาดเงินทุน และความรู้

สถานการณ์ของชุมชน

ปัญหาของชุมชน (เรียงตามลำดับ)

กายภาพ	ชีวภาพ	เศรษฐกิจ	สังคม
- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ - ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร	- ปัจจัยการผลิตราคาแพง - ศัตรูพืชระบาด - สารเคมีตกค้างในผลผลิต - ผลผลิตต่ำ	- ราคาผลผลิตต่ำ - ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต - ต้นทุนการผลิตสูง - ขาดเงินทุน	- ขาดการรวมกลุ่ม - ไม่รู้ข่าวสารด้านการเกษตร

3.1 ลำดับความสำคัญของปัญหา

ลำดับที่	ปัญหา	หมู่ที่ประสบปัญหา
1	ราคาผลผลิตตกต่ำ	1,2,4,9,11
2	ปัจจัยการผลิตราคาแพง (ปุ๋ย , สารเคมี , เมล็ดพันธุ์)	1,11
3	ศัตรูพืชระบาด (ข้าว พริกและพืชผัก)	5,6,7,8
4	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	5,6,7,9,11
5	สารเคมีตกค้างในผลผลิตมาก (พริก,พืชผัก)	1,4,5,9,11
6	ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร	5,7
7	ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต	1,2,4,5,7
8	ขาดการรวมกลุ่ม	2,4,6
9	ต้นทุนการผลิตสูง (ข้าว พริก และพืชผัก)	5,7
10	ผลผลิตต่ำ (ข้าว , พืชผัก)	1,2,3,8,9
11	ขาดเงินทุน	8,9,11
12	ขาดความรู้ข่าวสารการเกษตร	9,10

3.2 ศักยภาพของชุมชนของตำบลกระโสบ

ชุมชนตำบลกระโสบ ตั้งอยู่รวมกันเป็นกลุ่มตามหมู่บ้านต่าง ๆ และอยู่ไม่ห่างจากตงจังหวัดมากนัก การคมนาคมสะดวก เหมาะแก่การส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตรมาก ประกอบด้วยเกษตรกรก็มีความพร้อม ความรู้ และประสบการณ์ มากพอสมควร แต่ยังขาดการวางแผนการบริหารจัดการที่ดีจึงทำให้เกษตรกรยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แต่ถ้ามี่การวางแผนการบริหารจัดการที่ดี จึงทำให้เกษตรกรยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แต่ถ้ามี่การวางแผนการผลิตที่ชัดเจนและการบริหารจัดการที่ดี จะทำให้เกษตรกรชุมชนตำบลกระโสบมีคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ในครอบครัวที่ดีขึ้น ชุมชนที่จะมีความเจริญพัฒนาไปในทางที่ดีต่อไป

3.3 วิสัยทัศน์ของชุมชน

3.3.1 ฝันของบุคคล

- มีอาชีพเสริมที่แน่นอน
- ราคาผลผลิตที่สูงและแน่นอนมั่นคง
- อยากรมีรายได้เพิ่ม
- อยากรให้ครอบครัวมีความสุข
- อยากรมีงานทำ
- อยากรให้ลูกมีงานทำอยู่ใกล้ครอบครัว

3.3.2 ฝันของชุมชน

- ชุมชนมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ชุมชนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ชุมชนเข้มแข็ง
- อยากรให้ช่วยเหลือด้านอาชีพในท้องถิ่น
- อยากรได้ที่ทำกินที่เหมาะสม

3.3.3 ฝันที่เป็นไปได้

- มีอาชีพเสริมที่แน่นอน และมั่นคง
- มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างพอเพียง
- มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีพอเพียง

การสังเคราะห์ข้อมูล

๒ ประวัติการประกอบอาชีพของชุมชน

ชุมชนตำบลกระโสม มีการประกอบอาชีพการเกษตร (ทำนา , ทำไร่ , ทำสวน , เลี้ยงสัตว์) มาโดยตลอด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีการทำนาถึงร้อยละ 87 ของครอบครัวทั้งหมด ที่เหลือจะประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ และไร่นาสวนผสม ส่วนสัตว์ปีก (เป็ด , ไก่) มีการเลี้ยงกันเกือบทุกครัวเรือน เป็นการบริโภคในครัวเรือน มากกว่าการค้า

๒ ลักษณะของการผลิต เทคนิค ระบบ

การทำนาปี อาศัยน้ำฝนเป็นหลักถึง 100 % ทำนาค่า 93 % นาหว่าน 7 % มีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช และมีการใช้รถไถนาแทนแรงงานสัตว์มากขึ้น การปักดำและการเก็บเกี่ยวใช้แรงงานคน แต่การนวดข้าวใช้เครื่องนวดขึ้นถึง 98 % แต่การใช้แรงงานคนยังขาดแคลนแรงงาน และมีราคาแพงขึ้นเรื่อย ๆ

๒ กลยุทธ์ทางเลือก

ในสภาพที่เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรจำกัด และมีแรงงานไม่เพียงพอ จำเป็นต้องนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมมาใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิตให้สูงขึ้น ประกอบกับต้องพิจารณาหาทางเลือกใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าเดิม และจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักการวางแผน การบริหารจัดการที่ดีและถูกต้องจึงจะทำให้ประสบผลสำเร็จได้

บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

โครงการพัฒนาชุมชนตำบลกระโสม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

หลักการและเหตุผล

การดำเนินการตามโครงการพัฒนาชุมชน ของตำบลกระโสมในครั้งนี้นี้จัดทำขึ้นโดยชุมชนมีส่วนร่วม และเป็นความต้องการที่มาจากชุมชน ได้มุ่งถึงตัวเกษตรกรและพื้นที่ทำการเกษตรเป็นหลักในการศึกษาขอบเขตของตำบลได้ตระหนักถึงความสำคัญและความเป็นอยู่ของเกษตรกร และหาแนวทางการพัฒนาตลอดจนการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรจากข้อมูลต่าง ๆ และนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ทำความเข้าใจพื้นที่ชุมชน ตั้งแต่สถานภาพของเกษตรกรความเป็นอยู่ของอาชีพเกษตรกรโดยชุมชนมีส่วนร่วม คือการทำประชาคมหมู่บ้านทุกหมู่ เพื่อค้นหาปัญหาสาเหตุที่แท้จริงของหมู่บ้านเพื่อให้ทราบถึงปัญหาด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผน หาแนวทางการพัฒนาการเกษตรของตำบล ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ไขปัญหาทางการเกษตรของชุมชนอย่างมีส่วนร่วม
2. ชุมชนได้รับประโยชน์ร่วมกันอย่างทั่วถึง
3. สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของชุมชน
4. ชุมชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
5. เกษตรกรมีการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพ
6. เกษตรกรสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบสถานการณ์ปัญหาสาเหตุและศักยภาพของพื้นที่ของตำบลกระโสม
2. ได้ทราบถึงความต้องการของเกษตรกรและแนวทางในการพัฒนาของตำบล
3. เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรโดยตรง
4. ได้ประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และเกษตรกร
5. ได้แผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบล

พื้นที่เป้าหมาย

ดำเนินการในเขตพื้นที่ตำบลกระโสม จำนวน 11 หมู่บ้าน จำนวน 1,062 ครัวเรือน

ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการปี พ.ศ. 2567 – พ.ศ. 2568 รายละเอียดของโครงการตามภาคผนวก

งบประมาณที่ใช้และแหล่งที่มา

โครงการที่ดำเนินการทั้งหมด 9 โครงการ โดยมีแหล่งที่มาจากส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้
องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสม, กรมส่งเสริมการเกษตร, กรมพัฒนาที่ดิน, กรมปศุสัตว์, กองทุนต่าง ๆ ในพื้นที่

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลกระโสม, องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสม

ภาคผนวก

~~๒~~ โครงการแปรรูปผลผลิตเกษตรกร

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีเวลาว่างหลังฤดูการเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตร และมีรายได้ไม่พอจะจุนเจือครอบครัว ประกอบกับในหมู่บ้าน ตำบล การปลูกพริกหัวเรือ สามารถที่จะนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ ตลอดจนการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เกิดทักษะ เกิดรายได้ เป็นอาชีพเสริมในสมาชิกกลุ่มต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. สร้างอาชีพเสริมรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร
2. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ลดการว่างงาน
3. สร้างมูลค่าเพิ่มและเกิดทักษะ
4. สร้างวิทยากรเผยแพร่แก่เกษตรกรอื่น
5. สมาชิกในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3. กลุ่มผู้ดำเนินการ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลกระโสบ หมู่ที่ 1-11 ตำบลกระโสบ

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง, องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสม, อุตสาหกรรมจังหวัด
อุบลราชธานี

5. เป้าหมาย

สมาชิกกลุ่ม 30 คน

6. ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568

7. แผนการดำเนินงาน

[illegible]

8. งบประมาณ

งบประมาณ 30,000 บาท จากองค์การบริหารส่วนตำบลกระโสม กรมส่งเสริมการเกษตร

รายละเอียดงบประมาณ

งบการอบรม

- ค่าวิทยากรฝึกอบรม 3 คน ๆ ละ 600 บาท/วัน จำนวน 5 วัน เป็นเงิน 9,000 บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม เป็นเงิน 20,000 บาท
 - ค่าอาหารกลางวันและเครื่องดื่ม 30 คน ๆ ละ 150 บาท/วัน จำนวน 5 วัน เป็นเงิน 22,500 บาท
- รวมเป็นเงิน 51,500 บาท**

9. ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ

1. สมาชิกกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้น ประมาณ 5,000 บาท / ปี / คน
2. มีทักษะก่อให้เกิดอาชีพและลดการว่างงาน
3. สร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์พริก
4. สร้างวิทยากรเผยแพร่แก่เกษตรกรอื่น

๒ โครงการไร่นาสวนผสม

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการผลิตของเกษตรกรในปัจจุบันมีความเสี่ยงและความไม่แน่นอนของสภาพดินฟ้าอากาศ ขบวนการผลิตและด้านการตลาด การทำไร่นาสวนผสมถือเป็นแนวทางใหม่ของเกษตรกรที่จะได้ตัดสินใจว่าจะผลิตอะไรปริมาณเท่าไร ซึ่งถ้ามีการวางแผนจัดรูปแบบได้ดีแล้วจะทำให้เกษตรกรมีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ผลิตแล้วมีตลาดรองรับทำให้เกษตรกรลดความเสี่ยงอันที่จะเกิดขึ้นจะทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ดีขึ้นตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. ทำให้เกษตรกรเพิ่มรายได้มีรายได้ต่อเนื่องรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายปี
2. ทำให้เกษตรกรลดความเสี่ยงจากภาวะธรรมชาติและตลาดที่แปรปรวน
3. ทำให้มีกิจกรรมหลากหลายมีทั้งกิจกรรมเพิ่มรายได้มีอาหารบริโภคและใช้สอยในครัวเรือน
4. สร้างความสมดุลทางธรรมชาติทำให้ระบบนิเวศน์เกษตรของชุมชนดีขึ้น

3. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 1-11 ตำบลกระโสบ

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองอุบลราชธานี , องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสบ

5. เป้าหมาย

เกษตรกร 11 ราย

6. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ บ โครงการ
	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	
- เสนอโครงการ	↔												-ผอ.ศูนย์
- อนุมัติโครงการ	↔												-อบต
- คัดเลือกเกษตรกร ชี้แจงโครงการ		↔											-สนง. เกษตร
- จัดหาปัจจัยการ ผลิต			←				→						อำเภอ ,อบต.
- ดำเนินการ			←									→	- อบต
- ประเมินผล													- เกษตรกร - สนง. เกษตร อำเภอ

7. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลกระโสม และกรมส่งเสริมการเกษตร

8. วิธีการดำเนินงาน

1. ขุดสระน้ำขนาด 1,260 ลบ.มม.. เป็นเงิน 25,000 บาท

2. ปลูกไม้ผล ('จำนวน 1 ไร่)

- กิ่งพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดี 25 ต้น ๆ ละ 50 บาท	1,250 บาท
- ค่าปุ๋ยคอก 2,000 กก. ๆ ละ 2 บาท	4,000 บาท
- ค่าปุ๋ยเคมี , รอคพอสเฟส	1,500 บาท
- ค่าสารเคมี	<u>500</u> บาท
รวมเป็นเงิน	<u>7,250</u> บาท

3. พืชผักต่าง ๆ

- เมล็ดพันธุ์ผัก	2,000 บาท
รวมเป็นเงิน	<u>2,000</u> บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 34,250 บาท/1 แปลง รวม 11 แปลง เป็นเงิน 376,750 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
- ทำให้เกษตรกรสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรต่อไป
- ทำให้เกษตรกรใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์

[illegible]

8. รายละเอียดงบประมาณ

1. ค่าเมล็ดพันธุ์ผัก	1,000	บาท
2. ธาตุอาหารเสริม 2 ลิตร	500	บาท
3. ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอก 1,000 กก.	3,000	บาท
4. กาบดักกาวเหนียว 10 แผ่น	500	บาท
5. กาวเหนียว 5 ลิตร	2,000	บาท
6. เครื่องตรวจสอบสารพิษในผัก	2,000	บาท
7. ค่าน้ำยาตรวจสอบสารพิษ	1,000	บาท
รวม	10,000	บาท / หมู่บ้าน
รวมทั้งสิ้น 11 หมู่บ้าน เป็นเงิน	110,000	บาท

9. งบประมาณ

งบประมาณ จากกรมส่งเสริมการเกษตร

10..ผลตอบแทนของโครงการ

1. เกษตรกรมีผักปลอดภัยจากสารพิษบริโภคตลอดปี
2. เกษตรกรมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง ปลอดภัยสารพิษ
3. เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตได้ราคาที่สูงขึ้น
4. ลดปัญหาคนว่างงานและเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

✎ โครงการส่งเสริมการทำและใช้สารสกัดจากชีวภาพ

1.หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการผลิตการเกษตรของเกษตรกรในปัจจุบัน มีต้นทุนการผลิตต่อไร่สูงประกอบกับเกษตรกรใช้สารเคมีทั้งปุ๋ยและยาฆ่าแมลงศัตรูพืชทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อมโดยการส่งเสริมการทำและใช้สารสกัดจากชีวภาพ เป็นโครงการหนึ่ง ที่จะทำให้ชีวิตและสิ่งแวดล้อมมีความปลอดภัยจากสารเคมีและเป็นการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรนอกจากนั้น ยังเป็นการนำผลผลิตในส่วนที่เหลือใช้และกลับมาทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ สารสกัดป้องกันกำจัดศัตรูพืชอีกการหนึ่งด้วย

2.วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ในครัวเรือน
2. เพื่อเป็นการลดสารเคมีตกค้างในผลผลิต
3. เพื่อเป็นการรักษาสมดุลทางธรรมชาติ
4. เพื่อเป็นการนำทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

3. เป้าหมาย

ทุกหมู่บ้าน ๆ ละ 20 คน รวม 220 คน

4. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลกระโสม หมู่ที่ 1 – 11

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

6. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง , องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสม

7. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบโครงการ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
- เสนอโครงการ	←→												- สนง.เกษตรอำเภอ - ส่วนกลาง - ผอ.ศูนย์,อบต - ศูนย์บริการ - เกษตรกร - สนง.เกษตร,อบต.
- อนุมัติโครงการ		←→											
- ประชุมชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกรชี้แจงโครงการ				←→									
- อบรมเกษตรกร					←→	←→							
- ทัศนศึกษาดูงาน				←→		→							
- ดำเนินการ													
- ประเมินผล													

8. วิธีดำเนินการ

1. ประชุมชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกรร่วมโครงการหมู่บ้านละ 20 คน รวม 220 คน
2. อบรมเกษตรกรเรื่องการทำสารสกัดชีวภาพ 1 วัน เป็นเงิน 22,400 บาท
 - ค่าอาหารและเครื่องดื่มจำนวน 220 รายๆ ละ 150 บาท/วัน เป็นเงิน 33,00 บาท
 - ค่าวัสดุฝึกอบรม 220 ชุด ๆ ละ 20 บาท เป็นเงิน 4,400 บาท
 - ค่าวิทยากร 3 คน ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 1,800 บาท
 - ค่ายานพาหนะเกษตรกร 220 คน ๆ ละ 30 บาท เป็นเงิน 6,600 บาท
 - ค่าเช่าสถานที่ เป็นเงิน 1,500 บาท
 - ค่าอำนวยความสะดวก เป็นเงิน 2,000 บาท
3. ทัศนศึกษาดูงาน
 - ค่ารถโดยสารปรับอากาศ 3 คัน ๆ ละ 8,000 บาท เป็นเงิน 24,000 บาท
4. ซื้ออุปกรณ์สนับสนุนเกษตรกรในการทำสารสกัดชีวภาพ 220 ชุด ๆ ละ 1,000 บาท เป็นเงิน 220,000 บาท รวม 4 รายการ เป็นเงิน 315,700 บาท

9. งบประมาณ

งบประมาณ จากกรมส่งเสริมการเกษตร , องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสบ

10. ผลตอบแทนของโครงการ

1. เกษตรกรมีการบริโภคผลผลิตการเกษตรที่ปลอดภัย
2. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้
3. เป็นการรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
4. เกษตรกรผู้ปลูกพืชและพืชผักมีความปลอดภัยต่อสารเคมี

๒ โครงการฝึกอบรมและปลูกพืชบำรุงดิน

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการผลิตของเกษตรกรในสภาวะปัจจุบันมีการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณค่อนข้างสูง เพื่อหวังที่จะเพิ่มผลผลิตในขณะเดียวกันก็ทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรสูง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ สภาพแวดล้อมถูกทำลาย สิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติได้รับผลกระทบจากการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร โครงการฝึกอบรมและปลูกพืชบำรุงดิน เป็นโครงการหนึ่งซึ่งจะทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตได้ และยังเป็นการคืนความอุดมสมบูรณ์ให้กับดินระยะยาวอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต
2. ทำให้การปลูกพืชของเกษตรกรปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง
3. เพื่อเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน

3. เป้าหมาย

1,100 ไร่

4. พื้นที่ดำเนินการ

จำนวน 11 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 100 ไร่ รวม 1,100 ไร่

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม 2567 – 30 เมษายน 2568

6. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี , องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสบ

7. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ โครงการ
	ต.ค. .	พ. ย.	ธ.ค. .	ม. ค.	ก. พ.	มี. ค.	เม. ย.	พ. ค.	มิ.ย. .	ก.ค. .	ส.ค. .	ก.ย. .	
- เสนอโครงการ	↔												- พัฒนา ที่ดิน, อบต - พัฒนา ที่ดิน ,อบต - สนง. เกษตร อำเภอ - เกษตรกร - พัฒนา ที่ดิน, อบต
- อนุมัติโครงการ	↔												
- ประชุมชี้แจง และ คัดเลือกเกษตรกร ชี้แจงโครงการ		↔											
- ดำเนินการ			↔										
- ประเมินผล													

8. วิธีดำเนินการ

1. ประชุมชี้แจงเกษตรกรคัดเลือกพื้นที่ร่วมโครงการหมู่บ้านละ 100 ไร่
2. ดำเนินการไถกลบตอซึ่งด้วยรถไถล้อย่างและหว่านพืชตระกูลถั่ว
3. ค่าเครื่องกลและเมล็ดพืชตระกูลถั่วไร่ละ 1,750 บาท

9. งบประมาณ

จำนวน 1,100 ไร่ ๆ ละ 1,750 บาท เป็นเงิน 1,925,000 บาท

10. ผลตอบแทนของโครงการ

1. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต
2. เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. เป็นการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืช

๒๕ โครงการส่งเสริมการปลูกและการแปรรูปพืชสมุนไพรครบวงจร

1. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันได้มีการนำสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างกว้างขวางทั้งที่บริโภคโดยตรงและนำมาเป็นยาสมุนไพร แหล่งสมุนไพรส่วนใหญ่มีในธรรมชาติมีบางที่เกษตรกรนำมาปลูกเป็นแปลง แต่เมื่อเทียบกับปริมาณการใช้แล้วยังถือว่าน้อยและเมื่อเกษตรกรมีการปลูกสมุนไพรแล้ว ขั้นตอนการแปรรูปสมุนไพรเพื่อใช้ประโยชน์นั้น ยังไม่ครบวงจร เกษตรกรยังขาดความรู้และอุปกรณ์ในการแปรรูป จึงทำให้การผลิต และการใช้มีปริมาณน้อยโครงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรครบวงจร เป็นอีกโครงการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้มีการปลูกการแปรรูป และการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรกว้างขวางยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการผลิตการแปรรูป และการใช้พืชสมุนไพร
2. เพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกร
3. เพื่อลดการนำเข้ายาแผนปัจจุบันจากต่างประเทศ
4. เพื่อเป็นการอนุรักษ์พืชสมุนไพรในท้องถิ่นไว้ให้คนรุ่นหลัง

3. เป้าหมาย

จำนวน 3 หมู่บ้าน

4. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 1,2,4 ตำบลกระโสม

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

6. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง , สาธารณสุขอำเภอเมือง , องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสบ

7. แผนการดำเนินงาน

[illegible]

8. วิธีการดำเนินงาน

1. ซื้อพืชสมุนไพร (สะเดา , ตะไคร้หอม) จำนวนเงิน 10,000 บาท
 - 2.อบรมเกษตรกรเรื่องการแปรรูปสมุนไพร 1 วัน จำนวน 20 คน ๆ ละ 150 บาท
เป็นเงิน 3,000 บาท
 3. ซื้ออุปกรณ์การแปรรูปสมุนไพร เป็นเงิน 30,000 บาท
 4. ซื้ออุปกรณ์บรรจุภัณฑ์ เป็นเงิน 10,000 บาท
- รวมเป็นเงิน 53,000 บาท

9. งบประมาณ

53,000 บาท จากกรมส่งเสริมการเกษตร , องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสบ

10. ผลตอบแทนของโครงการ

1. ลดต้นทุนจากการซื้อสารเคมีทำให้เกษตรกรมีรายได้และค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น
2. เกษตรกรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
3. ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อยาแผนปัจจุบันจากต่างประเทศ
4. เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๒ โครงการจัดทำแปลงหญ้าเพื่อเลี้ยงโคและกระบือ

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสภาพการเลี้ยงโคและกระบือของเกษตรกรในปัจจุบันนั้น เกษตรกรส่วนใหญ่ที่เลี้ยงโคกระบือต้องอาศัยหญ้าตามธรรมชาติเป็นอาหารทำให้คุณค่าทางอาหารน้อย และหญ้ามีปริมาณไม่เพียงพอในการเลี้ยง ขณะเดียวกันเกษตรกรก็มีที่ว่างเปล่าบริเวณเทือกสวน ไร่ นา สามารถที่จะทำเป็นแปลงหญ้าได้ ซึ่งโอกาสจัดทำแปลงหญ้าเพื่อเลี้ยงโคกระบือเป็นอีกทางหนึ่งที่จะทำให้เกษตรกรมีหญ้าที่มีคุณภาพ และปริมาณที่เพียงพอในการเลี้ยงโคกระบือ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการใช้พื้นที่ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์
2. เพื่อมีแหล่งอาหารที่เพียงพอ และมีคุณภาพในการเลี้ยงโคกระบือ
3. เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพและเพิ่มรายได้จากการขายหญ้าสด และโคกระบือ
4. เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงโคกระบือได้มากขึ้น

3. เป้าหมาย

จำนวน 11 หมู่บ้าน ๆ ละ 10 ไร่ รวมพื้นที่ 110 ไร่

4. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 1 - 11

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568

6. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมือง , องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสบ

7. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ โครงการ
	ต.ค.	พ.	ธ.ค.	ม.	ก.	มี.	เม.	พ.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
- เสนอโครงการ	←→												สนง.เกษตร
- อนุมัติ	←→												อำเภอ
โครงการ			←→										สนง.ปศุสัตว์
- ประชุมชี้แจง													อำเภอ
และคัดเลือก					←→					→			สนง.ปศุสัตว์
เกษตรกร					←→								อำเภออบต.
- ดำเนินการ					←→							→	สนง.ปศุสัตว์
- ประเมินผล													อำเภอ
													อบต.สนง.
													เกษตร
													ปศุสัตว์อำเภอ
													เกษตรกร ,
													อบต
													สนง.ปศุสัตว์
													อำเภอ , อบต.

8.วิธีดำเนินการ

1. ประชุมชี้แจงเกษตรกร และคัดเลือกพื้นที่ร่วมโครงการหมู่บ้านละ 10 ไร่ รวม 110 ไร่
 2. จ้างรถไถล้อย่างไถพื้นที่ปลูก 110 ไร่ ๆ ละ 500 บาท รวมเป็นเงิน 55,000 บาท
 3. ค่าเมล็ดพันธุ์หญ้ากินนีสีม่วง จำนวน 110 กก. ๆ ละ 150 บาท เป็นเงิน 16,500 บาท
 4. ค่าปุ๋ยเคมี 110 กระสอบ ๆ ละ 750 บาท เป็นเงิน 82,500 บาท
 5. ค่าอาหารและเครื่องดื่มในการอบรม จำนวน 110 รายๆละ 150 บาท เป็นเงิน 16,500
 6. ค่าวิทยากร ในการอบรมให้ความรู้ 6 ชั่วโมงๆละ 600 เป็นเงิน 3,600 บาท
- รวม 6 รายการ เป็นเงิน 174,100 บาท

9. งบประมาณ

งบประมาณ จากกรมปศุสัตว์ , กรมส่งเสริมการเกษตร และองค์การบริหารส่วนตำบลกระโสม

10. ผลตอบแทนของโครงการ

1. เกษตรกรมีแปลงหญ้าที่มีคุณภาพ และปริมาณที่เพียงพอในการเลี้ยงโคกระบือ
2. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายโคกระบือ และหญ้าสด
3. เกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมการเกษตรอื่นได้พร้อมกับการเลี้ยงสัตว์
4. เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ โครงการ
	ต.ค.	พ.	ธ.ค.	ม.	ก.	มี.	เม.	พ.	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	
	.	ย.	.	ค.	พ.	ค.	ย.	ค.	.	.	.	.	
- เสนอโครงการ	←→												- ผอ.ศูนย์ฯ
- อนุมัติ	←→												- สนง.เกษตร
โครงการ			←→										อำเภอ
- ประชุมชี้แจง													ผอ.ศูนย์ฯ
และคัดเลือก					←→								
เกษตรกร					←→								- เกษตรกร
- ดำเนินการ					←→								อบต.
เจาะบ่อบาดาล													สนง.เกษตร
- ประเมินผล													-อบต.สนง. เกษตรอำเภอ

8. วิธีดำเนินการ

1. ประชุม และคัดเลือกเกษตรกรร่วมโครงการ
 2. ดำเนินการจัดจ้างผู้ประกอบการเจาะบ่อบาดาลน้ำตื้นขนาด 4 นิ้ว 7,500 บาท
 3. ซื้อเครื่องสูบน้ำ / มอเตอร์ปั้มน้ำขนาด 2.5 นิ้ว พร้อมอุปกรณ์ เป็นเงิน 12,000 บาท
- รวมเป็นเงิน 19,500 บาท

9. งบประมาณ

งบประมาณ จำนวน 30 บ่อ ๆ ละ 19,500 บาท รวมเป็นเงิน 585,000 บาท จากกรมส่งเสริมการเกษตร และองค์การบริหารส่วนตำบลกระโสบ

10. ผลตอบแทนของโครงการ

1. เกษตรกรมีน้ำทำการเกษตรตลอดทั้งปี และมีงานทำตลอดปี
2. ลดปัญหาการว่างงาน และเพิ่มรายได้ในครัวเรือน
3. เกษตรกรมีการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ขณะที่พื้นที่มีจำกัด
4. เกษตรกรร่วมโครงการไม่ละทิ้งถิ่นฐานไปทำงานที่อื่น ๆ
5. เป็นการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๒๕ โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ดเพื่อจำหน่ายเสริมรายได้

1.หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวทำให้เกษตรกรต้องใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น แต่รายได้ของเกษตรกรลดลง โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ดเพื่อจำหน่ายเสริมรายได้ เป็นโครงการหนึ่งที่ช่วยให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่าย เพิ่มรายได้ และมีแหล่งอาหารบริโภคตลอดฤดูกาลเพาะปลูก นอกจากนี้ยังทำให้เกษตรกรมีงานทำตลอดทั้งปี

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งอาหารบริโภค
2. เพื่อให้เกษตรกรมีงานทำลดปัญหาการว่างงาน
3. เพื่อให้เกษตรกรใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาเพาะเห็ดเพิ่มมูลค่า
4. เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

3. เป้าหมาย

4 หมู่บ้านๆ ละ 10 คน จำนวน 40 คน

4. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 2,3,4,5 ตำบลกระโสบ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

6. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง , องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสบ

7. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ โครงการ
	ต.ค. .	พ. ย.	ธ.ค. .	ม. ค.	ก. พ.	มี. ค.	เม. ย.	พ. ค.	มิ.ย. .	ก.ค. .	ส.ค. .	ก.ย. .	
- เสนอโครงการ	↔												-สนง.เกษตร อำเภอ -กรมส่งเสริม การเกษตร , อบต. -สนง.เกษตร อำเภอ,อบต. - เกษตร, อบต -สนง.เกษตร อำเภอ อบต. - สนง. เกษตร อำเภอ อบต.
- อนุมัติ โครงการ	↔												
- ประชุมชี้แจง และคัดเลือก เกษตรกร ชี้แจงโครงการ			↔										
- ทัศนศึกษา งาน					↔								
- ดำเนินการ					↔								
- ประเมินผล													

8. วิธีดำเนินงาน

- ประชุมชี้แจงโครงการและคัดเลือกเกษตรกรดำเนินการ จำนวน 40 คน
-ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 40 รายๆละ 150 บาท เป็นเงิน 6,000 บาท
 - อบรมและทัศนศึกษาดูงานการเพาะเห็ด จำนวน 40 คน เป็นเงิน 6,000 บาท
 - ซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม 2 รุ่น ๆ ละ 10,000 บาท เป็นเงิน 20,000 บาท
- รวมเป็นเงิน 32,000 บาท**

9. งบประมาณ

จำนวน 32,000 บาท จากกรมส่งเสริมการเกษตร และ องค์การบริหารส่วนตำบลกระโสม

10. ผลตอบแทนของโครงการ

- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดรายจ่ายของครัวเรือน
- เกษตรกรมีทักษะชำนาญการสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดให้คนอื่น ๆ ได้
- เกษตรกรมีอาหารเพื่อบริโภค
- เกษตรกรรู้จักการทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ในลักษณะกลุ่ม